

A hosszú háború v. 15 éves háború 1593-1606 és a Bocskai-felkelés 1604-1606

A hosszú háború 1593-1606

1566. I. Szulejmán halála, Szigetvár eleste - Török Birodalom fénykora véget ért
A Földközi- tengeren a török vereséget szenved a keresztény hajóhadtól – kárpótlásként Magyarország déli területeire betört a török.

1593 – török hadüzenet Bécsnek- kitört a 15 éves v hosszú háború

Török Birodalom

Habsburg Birodalom- szövetségesei:

Erdély, román vajdaságok -Moldva és Havasföld*
pápa, német fejedelmek

Kezdetben a török ellen sikerek: **1593 Esztergom, Pest visszavétele, Bocskai István és Báthori Zsigmond** * sikerei Erdélyben – később a harcok váltakozó sikerűek.

1596*- Eger eleste, Mezőkeresztesnél magyar vereség, Kanizsa török általi megvétele.

Nincs jelentős eredmény a magyarok számára, u.akkor rengeteg pénzbe került - üres a kincstár, Habsburgoknak óriási pénzügyi gondjai vannak.

Erdély fél a török megtorlástól, a szövetségből megpróbál kihátrálni - Habsburgok bosszúja

1602-ben Erdélyt császári zsoldosok szállták meg

főparancsnok: Básta György - városok, falvak feldúlása ,kifosztása, felégetése, protestánsok üldözése, nyomor éhínség

Ellentét az udvar és a magyar rendek között

Magyarországon is nő az elégedetlenség a Habsburgok ellen:

a magyarok az ország vezetéséből kiszorultak

nincs nádora az országnak

végvárok élén idegen kapitányok

protestánsokat üldözik

felségárulási perek magyar nemesek ellen - fej-és jószágvesztés

Ezek a fenti dolgok voltak a Bocskai- felkelés kitörésének közvetett okai

Bocskai-felkelés 1604-1606

Közvetlen kiváltó oka: Bocskai Istvánt tiszántúli főnemest is felségárulási perbe fogták.

1604-ben a hajdúk mellé állnak, a törökkel ideiglenesen szövetségre lép a Habsburgok ellen - katonai győzelmeket arat Felvidéken és Erdélyben.

1605-ben Erdély

1606-ban Magyarország fejedelmévé választották

A harcok véget érnek

Katonai sikerei miatt a Habsburgokkal **Bécsben békét köt 1606-ban-** lezárul a 15 éves v hosszú háború.

A béke tartalma: Erdély önállóságának és vallásszabadságának biztosítása

Magyarország rendi jogainak garantálása

1606-ban a zsitvatoroki béke a Habsburg- Török háborút zárta le.

Területek változatlanok maradnak, 20 évig tartó béke a törökkel

Bocskai katonai sikereit a hajdúknak köszönhetette – tömegesen telepíti le őket – hajdú- városok és települések kialakulása -hajdúk földesúri terhektől mentesültek katonai szolgálat fejében.

